

OSAMU DAZAI

MAYMUN ADASI

Japoncadan Çevirenler
Edanur Adalıoğlu Ően
Zeynep Ebru Okyar

İÇİNDEKİLER

Maymun Adası.....	7
Dönüşüm.....	18
Tren	29
Yaprak Yaprak.....	35
Hatıralar	52

MAYMUN ADASI

Uzak diyarlarda, denizlerin ötesindeki bu adaya düştüğümde hissettiğim melankoliyi bir hayal edin... Ada, yoğun sis bulutlarıyla kaplıydı. Gece miydi, yoksa gündüz müydü? Gözlerimi kırpıştırıp adanın genel hatlarını çözmeye çalıştım. Çıplak, devasa kayalıklar sarp yamaçlar oluşturuyor, kayalar birbiri üzerine biniyordu. Orada burada, kayaların arasındaki karanlık mağara girişleri belli belirsiz bir şekilde görünüyordu. Burası bir dağ mıydı yoksa? Etrafta ot bile yoktu.

Dağın yamacındaki çakıl sahilde sendeleyerek yürümeye başladım. Arada sırada tekinsiz bir haykırış sesi duyuyordum. Sesin kaynağı çok da uzak değildi. Bir kurt muydu? Ya da bir ayı? Uzun bir yolculuğun getirdiği yorgunluktan olsa gerek, kendimi oldukça cesur hissediyordum. Bu haykırışlara kulak vermeden adanın çevresinde yürümeye devam ettim.

Adanın tekdüzeliği beni şaşırtmıştı. Yol ne kadar yürürseniz yürüyün aynıydı. Sağımda kayalık bir yamaç, hemen solumda ise neredeyse dikey bir şekilde yığılmış çakıl taşları

duruyordu. İkisinin arasından uzayan, Şu an yürüdüğüm yol ise yaklaşık iki metre genişliğindeydi ve dümdüz bir Şekilde devam ediyordu.

Yolun sonuna kadar yürümeye karar verdim. Tarif edilemeyecek kadar yorgun ve sersemlemiş bir hâldeydim ama bu hissettiklerim beni hiçbir Őeyden korkmayacak kadar cesur kılmıştı.

Bir kilometre yürümüş olmalıyım ki kendimi tekrar, başladığıım noktada dikilirken buldum. Yürüdüğüm bu yolun, yalnızca kayalık bir yamacı çevrelediğini anladım. Aynı yolu iki kez dönüp dolaşmış olmalıydım. Bu adanın sandığıımdan çok daha küçük olduğunu fark etmiştim.

Sis bulutları ortadan kalktıkça dağın tepesini görebilmeye başladım. Dağın üç farklı zirvesi vardı. Ortadaki yusuvarlak zirvenin yüksekliği yüz metre civarında olmalıydı. Renk renk minik taşlarla örtülüydü, bir tarafında kendisinden nispeten daha alçakta olan ikinci zirveye doğru sığ bir eğim vardı. Diğer tarafındaki zirveyle arasındaki eğim ise daha dikti. Zirvelerin arasından incecik bir Şelale akıyordu. Őelalenin etrafındaki taşlar nemli olduğundan bu bölgedekiler, sisle kaplı bu adanın zeminindeki diğer taşlardan daha koyu renkteydi. İki tane ağaç görüyordum. Bir tanesi Şelale yatağındaydı. Meşe ağacına benziyordu. Ne ağacı olduğu belirsiz başka bir ağaç ise tepelerden birinin üzerindeydi. İkisinin de yaprakları çoktan dökülmüştü.

Adanın kasvetli manzarasına bir süre dalgın dalgın baktım. Sis bulutları iyice dağılmıştı, güneş ışıkları dağ tepesini aydınlatmaya başladı. Çiy ile ıslanmış dağ tepesi parlıyordu.

Sabah güneşi çıkmıştı. Sabah güneşi mi yoksa akşam güneşi mi olduğunu havadaki kokudan anlayabiliyordum. Şu an şafak vakti olmalıydı.

Biraz ferahlamış bir hâlde dağa tırmanmaya başladım. Aşağıdan bakınca dik gibi gözüксе de tırmandıkça sandığım kadar da meşakkatli olmadığını fark ettim. Eninde sonunda, adım adım şelale yatağına ulaştım.

Burada güneş tam tepedeydi. Tatlı bir esintinin yanaklarıma çarptığını hissediyordum. Meşeye benzeyen ağacın dibine gidip gövdesine sırtımı dayayarak oturdum. Bu ağaç gerçekten de bir meşe miydi, yoksa köknar ağacı mıydı acaba? Kafamı kaldırıp ağacın tepesine baktım. Kurumuş ve incelmış beş altı adet ağaç dalı göğe bakıyordu. El uzatabileceğim yakınlıktaki dalların çoğu kırılmıştı. Tırmanmalı mıydım?

Kar fırtınasının sesi,

Beni çağırır

Rüzgârın sesi olmalıydı bu. Hızlıca ağaca tırmanmaya başladım.

Esaret içindeki

Beni çağırır

Zihniniz felaket derecede yorulduğunda, çeşitli uğultular duymak mümkündür. Nihayet ağacın tepesine ulaştığımda, kurumuş bir dalı iki üç kez salladım.

Hayat denen bu esaret içindeki

Beni çağırır

Bastığım dallardan biri çıt diye kırıldı. Bunu geç fark eden ben ise hantal bir şekilde düştüm.

“Kırdın işte! Lanet olsun!”

Tam kafamın üzerinden gelmişti bu ses. Ağacın gövdesine tutunarak ayağa dikildim ve boş bakışlarla sesin geldiği yöne doğru baktım. Ah! Tüylerim diken diken olmuştu. Bir adet maymun, sabah güneşinin sapsarı ışıklarıyla parıltıyan tepeden inip yanı başıma geldi. O zamana kadar vücudumda uyuklamakta olan bir his, aniden uyanıvermiş gibi hissettim.

“Kimsen gel buraya, aşağı in! Dalı kıran benim. Kavga etmek istiyorsan, ben buradayım!”

Tepeden inen bir figür “Ağaç benim ağacım yalnız,” diye cevap verdi ve şelale yatağına, olduğum tarafa doğru yürümeye başladı. Olduğum yerde dimdik durdum, ancak o yalnızca alnını kırıştıtarak beni tepeden tırnağa süzmekle yetindi, alnını kaplayan kırışıkları saymak mümkün değildi. Nihayetinde dişlerini göstererek bir kahkaha attı. Gülüşü sinirimi bozmuştu.

“Komik olan nedir?”

“Sensin,” dedi. “Denizi aşır mı geldin buraya yoksa?”

“Öyle,” şelale yatağından şarıl şarıl akan dalgaları izlerken yanıtladım. Sıkış tıkış kutunun içinde geçirdiğim o uzun yolculuğu hatırladım.

“Adını falan bilmiyorum ama kocaman bir deniz.”

“Aynen öyle.” Yine kafamla onayladım.

“Tahmin ettiğim gibi, durumumuz aynı,” mırıldanarak şelale yatağından su içti. Bir anda sesin sahibi ile yan yana otururken buldum kendimi.

“Aynı memleketten geliyoruz. Bir bakışta anladım. Bizim memleketlilerin kulağında bir parıltı olur.”

Kulağımı sıkıca tuttu. Öfkelenip kulağımdaki o mu-

zip elini savuşturdum. Ardından ise birbirimizin suratına baktık ve dayanamayıp glştk. Kendimi biraz rahatlamış hissettim.

O sırada hemen yakınımızdan yüksek sesli bir çığlık sesi duyuldu. Endişelenip sesin geldiği tarafa döndüm. Yamacın üzerinde toplanmış kapkalin kuyruklu, gr tüyleri olan bir grup maymun bize doğru ığırıyordu. Ayağa kalktım.

“Sakin ol. Bize yönelik bir Őey değil bu. Uluyan maymun deniyor bunlara. Her sabah böyle güneşe bakıp uluyorlar.”

Afallayıp olduğum yerde kalakaldım. Dağın üç yamacı da maymunlarla doluydu, ne eğilmış bir hâlde gneşleniyorlardı.

“Bunların hepsi maymun mu?” diye sordum. Hayal görüyor gibiydim.

“Aynen yle. Ama bizden farklı bir cinsler. Memleketleri farklı.”

Her birini teker teker baştan aşağı szdm. Beyazlamış gr tüyleri sabah rzgriyle dalgalanan, yavrusuna süt iiren anne maymun... Koskoca kırmızı burnunu göğe doğrultarak ne olduğu bilinmez bir Őarkı Őakıyan bir maymun... izgili ve ihtiyaşlı kuyruğunu sallayarak güneş ışınları altında keyiflenen maymun... Somurtkan bir surat ifadesiyle telaşlıymışçasına bir oraya bir buraya yürüyen bir maymun...

Yanımdakine fısıldadım.

“Burası neresi acaba?”

Acıyorcasına bir surat ifadesi takınarak yanıtladı.

“Orasını ben de bilemiyorum. Ama Japonya sınırlarında değiliz gibi.”